

Moja Niepodległa

<https://mojaniepodlegla.pl/mn/11-xi-w-dokumentach-aip/dokumenty-archiwalne-z/dokumenty/10096,Sachakte-quotSonderaktion-9111139-Sprengstoffanschlag-Buergerbraeukellerquot-Akt.html>
2022-05-26, 23:28

Sachakte "Sonderaktion 9/11.11.39-Sprengstoffanschlag Buergerbraeukeller". Akta dotyczące prewencyjnej akcji aresztowań wśród inteligencji polskiej, przeprowadzonej w dniach 9-11 listopada 1939 r. w dystrykcie radomskim w związku z przypadającym na 11 listopada Świętem Niepodległości

Der Kommandeur
der Sicherheitspolizei und des SD
in Distrikt Radom
Tgb.Nr. E-276/39

Radom, den 13. Dezember 1939

An den
V- und Polizeiführer
im Stabe des Gouverneurs,
Distrikt RADOM
in Radom.

Auf das Schreiben vom 10. Dezember 39 betreffend "Geiseln
vom 11. November 39" wird mitgeteilt, dass die Festnahmen von Po-
len, die am 10. und 11. 11. 39 ~~erfolgt~~ ^{erfolgt} wurden, auf Anordnung
des Reichssicherheitshauptamtes erfolgt sind. Das Reichssicher-
heitshauptamt hat das Attentat vom 8. November in München zum
Anlass genommen, durch die unterstellten Dienststellen führende
polnische Persönlichkeiten festnehmen zu lassen.

Es sind seinerzeit in Radom und Umgebung 145 Personen in
diesem Zusammenhang festgenommen worden, von denen bis heute
ein grosser Teil schon entlassen ist. Es befinden sich zurzeit
noch 50 Personen aus dieser Aktion in hiesigen Gefängnis und
51 Personen im Gefängnis in Kielce.

Die Entlassung bzw. die Entscheidung über diese Perso-
nen kann nur auf Anordnung des Reichssicherheitshauptamtes erfol-
gen.

2) gem. Vorgang, Akten-Nr. 10.2.42.11.35

Das Entlassungsrecht des Provinzialen
Paulsen Punkt ist ausser Acht zu lassen
zur Klärung der Sache ist Punkt gelöst
Hoyer 14.12.39

Akte Der Kommandeur der Sicherheitspolizei und des SD für den Distrikt Radom, sygn. APN GK 105/55
dotyczą prewencyjnej akcji aresztowań inteligencji polskiej na terenie Radomia i okolic w związku z
przypadającym 11 listopada w 1939 r. Świętem Niepodległości.

Dowódca
Policji Bezpieczeństwa i Służby Bezpieczeństwa
w Dystrykcie Radom
Nr. Dz. W-376/39¹

Radom, 13 grudnia 1939 r.

1)
Do
Dowódcy SS- i Policji
W Sztabie Gubernatora
Dystryktu RADOM
w Radomiu

W odpowiedzi na pismo z dnia 10 grudnia 39¹ r. dotyczące „Zakładników w związku z 11
listopada 39¹” informuję, że aresztowania Polaków, którzy 10 i 11.11.39 r. zostali przeduchani²,
nastąpiły zgodnie z zarządzeniem Głównego Urzędu Bezpieczeństwa Rzeszy³. Główny Urząd
Bezpieczeństwa Rzeszy wykorzystał zamach z 8 listopada⁴ w Monachium, aby przez podległe
komisarjaty nakazać aresztowanie czołowych polskich osobistości.

W związku z tym w swoim czasie w Radomiu i okolicy zostało aresztowanych 145 osób, spośród
których duża część została do dnia dzisiejszego już zwolniona. Obecnie 50 osób aresztowanych w tej
akcji znajduje się w tutajszym więzieniu i 51 osób w więzieniu w Kielcach.

Zwolnienie albo decyzja o losie tych osób może nastąpić tylko na polecenie Głównego Urzędu
Bezpieczeństwa Rzeszy.

L⁴

2) do akt „Akcja 10 i 11 XI.39”⁵

Prośba o zwolnienie sędziego grodzkiego
Stanisława Janika została podjęta i
odłożona do akt prewencyjnego aresztowania Janika.
Berger 16/XI.39 r.⁶

H.⁷

Źródło: APN, GK 105/55 k. 6 (sc. 12)

Źródło: Zofia Furmanek, Archiwum IPW

¹ W-376 – nr dziennika upiary odgrocnie
² 10 – 1939 r.

¹ usz – zapis odręczny; w dokumencie wyraz *festgenommen* zamieniono na *wargenommen*

² Reichssicherheitshauptamt (RSHA)/Główny Urząd Bezpieczeństwa Rzeszy – centralny państwowy polikł bezpieczeństwa (Sicherheitspolizei, Szp) i służby bezpieczeństwa (Sicherheitsdienst, SD). Był to jeden z 12 urzędów SS, który został utworzony 27.09.1939 r. na mocy rozkazu Heinricha Himmlera, a obowiązywał od 01.10.1939 r. Dzielił się na 7 departamentów (Amt). Jego pierwszym szefem był Reinhard Heydrich, a następnie Bruno Streckenbach i Ernst Kaltenbrunner. RSHA nadzorował również Einsatzgruppen (oddziały specjalne), które dopuściły się masowych morderstw w krajach okupowanych.

³ W piwiani (tzw. piwnicy mieszczańskiej) w Monachium, która była miejscem spotkań członków NSDAP, w dniu 8 listopada 1939 r. miał miejsce niedoładny zamach na Adolfa Hitlera przeprowadzony przez stolarka Georga Elsera przy użyciu bomby zegarowej. Elser został aresztowany i krótko przed zakończeniem wojny zamordowany w obozie koncentracyjnym w Dachau.

⁴ E - Inicjał odręczny

⁵ adnotacja odręczna

⁶ W - Inicjał odręczny

⁷ adnotacja odręczna

Pliki do pobrania

[dokument w j. niemieckim \(pdf, 113.04 KB\)](#)

[tłumaczenie na j. polski \(pdf, 432.78 KB\)](#)